

การศึกษาเรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตถั่วเหลืองระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอแม่ริม และอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการผลิตถั่วเหลืองระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตถั่วเหลืองระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการผลิตถั่วเหลืองระบบเกษตรอินทรีย์ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองอินทรีย์ในเขตพื้นที่อำเภอแม่ริม และอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจากการสุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 55 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS for Windows)

ผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเกษตรกร พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยประมาณ 51 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดประมาณ 10 ไร่ มีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ย 52,673.82 บาทต่อปี มีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 9,175 บาทต่อปี มีรายได้รวมเฉลี่ย 61,848.82 บาทต่อปี มีจำนวนพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองอินทรีย์เฉลี่ย 4 ไร่ มีเกษตรกรบางส่วนปลูกถั่วเหลืองที่ใช้สารเคมีร่วมด้วย (ร้อยละ 10.9) มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่การเกษตรเฉลี่ย 11 ครั้งต่อปี มีประสบการณ์การปลูกถั่วเหลืองอินทรีย์เฉลี่ย 4 ปี ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ผลการศึกษาสภาพการผลิตถั่วเหลืองระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตถั่วเหลืองระบบเกษตรอินทรีย์ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปลูกถั่วเหลืองมาก่อน โดยจะเป็นการปลูกถั่วเหลืองที่ใช้สารเคมีมาก่อน เมื่อมีหน่วยงานที่ส่งเสริมให้เกษตรกรในท้องที่ปลูกพืชอินทรีย์ เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนมาทำการเกษตรระบบเกษตรอินทรีย์ จึงทำให้เกษตรกรมีการปลูกถั่วเหลืองอินทรีย์เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเมื่อเสร็จจากการปลูกข้าวอินทรีย์แล้ว

เกษตรกรจะเตรียมพื้นที่ในการปลูกข้าวเหลืองอินทรีต่อไป โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรแต่ละรายจะปลูกข้าวเหลืองอินทรีประมาณ 4-6 ไร่

ผลการศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกข้าวเหลืองอินทรีของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรให้การยอมรับมาก โดยเฉพาะในด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ด้านการดูแลรักษา และด้านการเตรียมการ โดยเกษตรกรจะเน้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปนเปื้อนจากสารเคมีต้องเป็นไปตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ข้าวเหลืองที่ปลอดภัยจากการปนเปื้อนจากสารเคมีตรงตามมาตรฐานการตรวจสอบ ส่วนด้านวิธีการปลูกเกษตรกรให้การยอมรับปานกลาง เนื่องจากเกษตรกรไม่ปฏิบัติตามเทคโนโลยีในข้อการไถดากดิน และการแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น จึงทำให้เกษตรกรยอมรับในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกข้าวเหลืองอินทรีของเกษตรกร พบว่า ประสิทธิภาพในการปลูกข้าวเหลืองอินทรีของเกษตรกรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตข้าวเหลืองระบบเกษตรอินทรีย์ คือ ด้านการดูแลรักษา

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกข้าวเหลืองอินทรีของเกษตรกร พบว่า ปัญหาด้านเมล็ดพันธุ์มีการปลอมปนสูง มีอัตราการงอกต่ำ ด้านวิธีการปลูกเกิดความล่าช้าในการปลูก มีวัชพืชมามาก ค่าแรงสูง ด้านการดูแลรักษามีศัตรูข้าวเหลืองมารบกวน มีการปนเปื้อนสารเคมีทางน้ำ ด้านการเก็บเกี่ยวเวลาฝนตกข้าวเหลืองมีความชื้นเกิดเชื้อราได้ง่าย ขาดแรงงานคนในการเก็บเกี่ยวและมีค่าแรงสูง ด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว โกดังเก็บผลผลิตไม่เพียงพอทำให้บริษัทรับซื้อต้องใช้เวลาในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร ปัญหาด้านอื่นๆ คือ ราคาข้าวเหลืองตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เกิดภัยธรรมชาติในบางฤดูกาล

The purposes of this research were to study: 1) the agriculturists' organic systematic soybean production condition, 2) the factors affecting the organic systematic soybean production technology, and 3) the problem and difficulties in the organic systematic soybean production. The data was given from the organic soybean farmers in Mae Rim and Mae Taeng Districts, Chiang Mai. Fifty five samples were randomly chosen and questionnaires was the tool of data collection. The data was analysed with the Statistical Package for the Social Sciences: SPSS for Windows.

The result of the study on personal, economic, and social backgrounds of the farmers was that the average age of the samples was 51 years old and had the secondary. The average cultivation area was 10 rai. The average annual income per person was 52,673.82 baht from cultivation and 9,175 baht from other jobs. This made the total average income to be 61,848.82 baht per year. The average area of organic soybean cultivation was 4 rai. Ten point nine percent of the farmers used chemicals in their soybean cultivation. The average frequency of seeking advice from agriculturists was 11 times per year. The average period of soybean cultivation experience was four years. Most of the farmers were the members of an agricultural group or the Bank of Agriculture and Agricultural Cooperative.

The result of the study on the organic soybean production condition was that the organic soybean farmers have had the experience in this field but it was the chemical using soy agriculture. When there was an organization to support the organic system agriculture, the farmers changed their way into using organic system so there were more farmer who used the

organic system in 2005. After finishing harvesting the organic rice, the farmers prepared their land for the organic soybean. Approximately, each farmer had 4-6 rai.

The farmers strictly emphasized on the importance of avoiding the left over chemicals, so that their products, soybean, would be pure from chemicals according to the standard. In the growing aspect, the farmers accepted it moderately because they did not follow the technology of plowing and exposing soil and soaking seeds in warm water.

The result of the study on the factors affecting the organic soybean cultivation technology admittance was that the farmers' experience was significantly related to the technology admittance. It was the preventing aspect.

The problems and difficulties in the organic soybean cultivation were as the following. In the seed breeding aspect, there were very high amount of the suspicious objects and very low sprouting rate. In the growing method aspect, the growing method could be done very late and also there was a lot of weed. In the preventing aspect, the soybean were disturbed by its pests, and there were suspicious chemicals in the water. In the harvest aspect, the soy was easily to get mould when the weather is moist. There was a lack of the labour to harvest and the hire rate was costly. In the post harvest management aspect, the barn or silos were not so many that the company had to extend the time to buy the soybean. Other aspects were that the soybean price was very low, not worthy of investment and natural disasters occur in some seasons.